LINJA-AUTOLIITTO

11.10.2016

Valtiovarainvaliokunta
Liikennejaosto
Helsinki

Viite: Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2017
(HE 134/2016 vp)

LINJA-AUTOLIITON LAUSUNTO VALTION TALOUSARVIOSTA VUODELLE 2017

Linja-autoliitto lausuu otsikkoasiasta seuraavaa.

Julkisen tuen vaikutuksesta henkilökuljetusmarkkinoihin

Eduskunnassa käsiteltävänä oleva hallituksen esitys 161/2016 vp liikennekaaresta ei suoraan vaikuta nyt puheena olevaan valtion talousarvioon. Liikennekaaren soveltamista valmisteltaessa Linja-autoliitto painottaa kuitenkin sitä, että liikennemarkkinoita avaavan lainsäädännön ohella julkista rahoitusta, sen käyttöä ja kohdentumista koskevilla päätöksillä on olennainen vaikutus markkinoihin sekä niiden kehittymiseen ja toimintaan.

Liiton arvion mukaan julkisen tuen markkinavaikutukset, mahdolliset kilpailuvääristymät ja muut julkisen sektorin kilpailuneutraliteettikysymykset ovat nousemassa liikennekaaren jälkeen liikennepolitiikan keskiöön.

Rahoituksen rakenteelliset ongelmat

Linja-autoliitto korostaa, että alan kustannustason nousu on ollut viime vuosina hyvin maltillinen: se on vastannut yleistä inflaatiotasoa ollen ajoittain sen alle. Inflaatio ei siten selitä julkisen sektorin järjestämän joukkoliikenteen rahoitusongelmia. Erityisen valitettavaa on ollut havaita se, että liikenne- ja viestintäministeriön hyvät tavoitteet markkinaehtoisen joukkoliikenteen edistämisestä eivät näy keskusvirastotasolla, saati ELY-keskusten alueellisessa toiminnassa.

LINJA-AUTOLIITTO

Yhtenä esimerkkinä epäonnistuneesta julkisen sektorin ICT-hankkeesta on valtion ja kuntien ns. Waltti-järjestelmä, josta on vireillä valtiontukikantelu Euroopan komissiossa ja kilpailuneutraliteettitutkinta Kilpailu- ja kuluttajavirastossa. Molemmilla tutkintalinjoilla on olennainen merkitys määrärahan ’Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen’ (31.30.63) käyttöön ja käytön laillisuuteen.

Muutosesitys

Määrärahan ’Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen’ (31.30.63) perusteluosasta esitetään poistettavaksi teksti: ”Tämän lisäksi rahoitusta käytetään lippujärjestelmän perustamis- ja käyttökustannuksiin.”

Määrärahan perusteluosan kyseistä käyttöä koskeva oikeuskysymys on valtiontukikantelun perusteella Euroopan komission arvioitavana. Linja-autoliiton tulkinnan mukaan kyse on SEUT 107 artiklassa tarkoitetusta kielletystä valtiontuesta. Määrärahan käyttöä talousarvioehdotuksen perusteluosassa tarkoitettuun käyttöön ei siten tule sallia.

Jos kyseisen määrärahan aiempi käyttö katsotaan kielletyksi valtiontueksi, kohdistuu valtion varojen käyttöön arviolta vähintään 4 M€ takasinmaksuvelvollisuus.

LINJA-AUTOLIITTO RY

Mika Mäkilä
toimitusjohtaja